הִלְכוֹת קְרִיאַת סֵפֶר תּוֹרָה סִימָן קמא קמב

מ רַשְׁבָּ״א (בתשובה ח״ז סי׳ שסא).

ח מ כָּל תֵּבָה שֶׁהִיא קְרִי וּכְתִיב, הֲלָכָה לְמשֶׁה מִסִּינַי שֶׁתְּהֵא נִכְתֶּבֶת כְּמוֹ שֶׁהִיא בַּתּוֹרָה וְנִקְרֵית בְּעִנְיָן אַחֵר. וּמַעֲשֶׂה בְּאֶחָד שֶׁקָּרָא כְּמוֹ שֶׁהִיא כְּתוּבָה בִּפְנֵי גְּדוֹלֵי הַדּוֹר, הָרַבָּנִים ה״ר יִצְחָק אַבּוּהַב וְהר״ר אַבְרָהָם וַאֲלַאנְסִי וְהר״ר שְׁמוּאֵל וַאֲלַאנְסִי בְּנוֹ זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה, וְהִתִּירוּ בּוֹ שֶׁיִּקְרָא (כז) כְּפִי הַמְּסוֹרָה וְלֹא רָצָה, וְנִדּוּהוּ וְהוֹרִידוּהוּ מֵהַתֵּבָה:

קמב דִּין מִי שֶׁקָּרָא וְטָעָה, וּבְמָקוֹם שֶׁאֵין שָׁם מִי שֶׁיּוֹדֵעַ לִקְרוֹת בְּדִיּוּק. וּבוֹ ב׳ סְעִיפִים:

א רַמְבַּ״ם פֶּרֶק (ב׳) [י״ב] מֵהִלְכוֹת תְּפִלָּה (ה״ו).

ב כְּתָבֵי מהר״ר יִשְׂרָאֵל (תרומת הדשן ח״ב סי׳ קפא).

א א קָרָא וְטָעָה, (א) אֲפִלּוּ בְּדִקְדּוּק אוֹת אַחַת, (ב) * מַחֲזִירִין אוֹתוֹ. הגָּה: וְכֵן דִּין (ג) הַחַזָּן הַקּוֹרֵא. וְדַוְקָא בְּשִׁנּוּי שֶׁמִּשְׁתַּנֶּה עַל יְדֵי זֶה הָעִנְיָן, (ד) * אֲבָל אִם טָעָה בְּנִגְינַת הַטַּעַם אוֹ (ה) בַּנִּקּוּד, (ה) * אֵין מַחֲזִירִין אוֹתוֹ אֲבָל גּוֹעֲרִין (ו) בּוֹ (בית יוסף (ד״ה והרמב״ם כתב) ופסקי מהרא״י סימן קפ״א): **ב** ב וְיִשּׁוּב שֶׁיֵּשׁ שָׁם מְנַיָן וְאֵין מִי שֶׁיּוֹדֵעַ לִקְרוֹת בַּתּוֹרָה

בַּאֵר הֵיטֵב

עַד שֶׁמַּתְחִיל הַשֵּׁנִי הַבְּרָכָה. וְהַמְדַקְדְּקִים חוֹשְׁשִׁים שֶׁבְּדָרְךְ לֹא יוּכַל לִשְׁמֹעַ הַקְּרִיאָה כַּהֲגֵן לָכֵן מַמְתִּינִים עַד שֶׁיִּסַּיֵּם הַשֵּׁנִי, וְיוֹרֵד בֵּין גַּבְּרָא לְגַבְּרָא. מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ח). [וְכָתַב בְּתְשׁוּבַת מְנַחַם עֲזַרְיָה סִימָן (פ״ד) [פ״ג], שְׁנַיִם הַמִּתְפָּאֲרִים זֶה עַל זֶה מִי יַעֲבֹר לִפְנֵי חֲבֵרוֹ, רְאוּי לְהוֹכִיחָם בִּדְבָרִים כְּפִי מַה שֶׁהֵם נוֹחִים לְקַבֵּל דִּבְקְרֻשַּׁת הַמָּקוֹם לֹא יִסְבְּלוּ גַּאֲוָה וְבוּז בְּשׁוּם פָּנִים כוּ׳ עַיֵּן שָׁם. כָּתַב בְּסֵפֶר אֵלִיָּהוּ רַבָּה (סק״ט) דְּרַע הַמַּעֲשֶׂה אֲשֶׁר עוֹשִׂים קְצָת בְּחַג הַסֻּכּוֹת שֶׁעוֹמְדִין קְצָת עִם לוּלְבֵיהֶם וְאֶתְנָם מַפְסִיקִים מְשׁוּם קְבוּד מִי בָּרְאשׁ כוּ׳ עַיֵּן שָׁם]:

א (ו) **בַּנִּקּוּד.** וּבְנִקּוּד נִמְי כְּשֶׁמִּשְׁתַּנֶּה הָעִנְיָן, כְּגוֹן יַעֲשֶׂה בְּפִתְחָ יַעֲשֶׂה בְּצֵרֵי, בְּחֹלֶם

בְּאוּר הֲלָכָה

לְבוּ לָזֶה שְׁקוּרֵא עַל פֶּה וְלֹא לִקְרִיאַת חַזָּן, וְהָכָא נַמִּי יֵשׁ לְחוּשׁ כְּעֵין זֶה, אַךְ יֵשׁ לְדַחוֹת דְּכֵיוָן שֶׁאֵין קוֹרִין בְּבַת אַחַת אֵין לָחוּשׁ לָזֶה, וְאַחַר כָּךְ מָצָאתִי בְּאַחֲרוֹנִים שֶׁדִּבְּרוּ בָּזֶה:

א * **מַחֲזִירִין אוֹתוֹ.** עַיֵּן בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (סק״ב) וְהוּא מֵהַחַיֵּי אָדָם (ח״א כלל לא סל״א) לְדַעַת הַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ, [אַף דְּבִתְשׁוּבַת מַהֲרַא״י סִימָן קפ״א לא בְּרִירָא לֵהּ כְּלַל הָאי דְּבָר זֶה, דְּכָתַב שָׁם דְּמִשְׁמַע קְצָת, מִכָּל מָקוֹם פְּשִׁטוּת הַלָּשׁוֹן דְּמַחֲזִירִין מְצַדְּדִין כֵּן]. וּלְפִי זֶה **אִם בָּכַר גָּמְרוּ הַקְּרִיאָה וְנִזְכְּרוּ שֶׁטָּעוּ בְּתֵבָה שֶׁהָעִנְיָן מִשְׁתַּנֶּה עַל יְדֵי זֶה, לְדַעַת הַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ יַצְטָרֵךְ לַחֲזוֹר וְלִקְרוֹת פָּסוּק זֶה וְעוֹד שְׁנֵי פְּסוּקִים עִמּוֹ וּבִבְרָכָה לְפָנֶיהָ וּלְאַחֲרֶיהָ,** כְּמוֹ בְּדִלֵּג פָּסוּק אוֹ תֵּבָה בְּסִימָן רפ״ב (ס״ז). **וּבְחַיֵּי אָדָם** (שם) **כָּתַב דְּלְעִנְיָן בְּרָכָה סָמְכִינַן עַל הַפּוֹסְקִים דְּסוֹבְרִין דְּאֲפִלּוּ בְּנִשְׁתַּנֶּה הָעִנְיָן אֵין צָרִיךְ לַחֲזוֹר בְּדִיעֲבַד** עַיֵּן שָׁם, וְאַף דְּבָאֱמֶת לֹא בְּרִירָא דָּבָר זֶה דְּהַטּוּר וּשְׁאָרֵי הַמְקַלְּלִין יִסְבְּרוּ דְּאֲפִלּוּ בְּנִשְׁתַּנֶּה הָעִנְיָן אֵין צָרִיךְ לַחֲזוֹר [עַיֵּן בְּמִפְרְשֵׁי הַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ], מִכָּל מָקוֹם לְמַעֲשֶׂה יֵשׁ לִנְהֹג כְּוָתָהּ, דְּבָלְאוֹ הָכִי לֹא בְּרִירָא דָּבָר זֶה דִּלְדַעַת הָרַמְבַּ״ם (תפילה פי״ב ה״ו) שָׁפָסַק דְּמַחֲזִירִין יְסִבּר דַּאֲפִלּוּ גַּמַר כָּל הַקְּרִיאָה יִצְטָרֵךְ לַחֲזוֹר, דִּלְמָא כַּוָּנָתוֹ דִּשְׁטָעָה שֶׁעוֹסֵק בְּאִלּוּ הַפְּסוּקִים יַחֲזוֹר אֲבָל לֹא דְּאֵינוֹ יוֹצֵא אֲפִלּוּ בְּדִיעֲבַד, **וְאַף דְּמַהֲרַא״י** (תרומת הדשן ח״ב סי׳ קפא) **כָּתַב דְּמִשְׁמַע קְצָת דְּאֵינוֹ יוֹצֵא, לֹא מְשׁוּם זֶה נִסְמוֹךְ לַחֲזוֹר וּלְבָרֵךְ. וְדַע דִּלְכְאוֹרָה נִרְאֶה דְּדִין זֶה דְּהַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ הוּא דַּוְקָא בְּשִׁבְּשָׁת, אֲבָל בִּימוֹת הַחֹל אוֹ בְּמִנְחָה בְּשִׁבְּשָׁת דְּקַיְמָא לָן בְּסִימָן קל״ז (ס״ג) דַּאֲפִלּוּ פָּסוּק אֶחָד שָׁלֵם כְּשֶׁדִּלֵּג אֵינוֹ חוֹזֵר, הוּא הַדִּין בָּזֶה, וְאוּלַם אִפְשָׁר דְּזֶה גָּרַע טְפֵי** לְפִי מַאי דְּאִיתָא בִּירוּשַׁלְמִי בְּמִגִּלָּה בְּפֶרֶק הַקּוֹרֵא עוֹמֵד הֲלָכָה א׳ אָמַר רַבִּי [יוֹנָה] אַף עַל גַּב דְּאָמַר שֶׁאֵין הַתַּרְגּוּם מְעַכֵּב מִכָּל מָקוֹם אִם טָעָה [הֵינוּ שֶׁתִּרְגֵּם הַמְתֻרְגֵּם שֶׁלֹּא כַּהֲגֵן] מַחֲזִירִין אוֹתוֹ, וְאִפְשָׁר דְּהוּא הַדִּין הָכָא **אִם אָמַר תֵּבוֹת בְּאוֹתִיּוֹת אֲחֵרוֹת שֶׁהָעִנְיָן מִשְׁתַּנֶּה עַל יְדֵי זֶה גָּרַע טְפֵי, אוֹ אוּלַי דְּשָׁם כֵּיוָן שֶׁתִּרְגֵּם לִפְנֵי הַכֹּל אֶת בַּאוּר הַתּוֹרָה שֶׁלֹּא כַּהֲלָכָה אֲתֵי מִנַּהּ חָרְבָּא וּלְכָךְ פָּסְקוּ דְּמַחֲזִירִין, וְצָרִיךְ עִיּוּן:**

* **אֲבָל אִם טָעָה וְכוּ׳. פְּשׁוּט דְּדַוְקָא בְּטָעוּת בְּאֵיזֶה אוֹת, אֲבָל אִם חִסֵּר אֵיזֶה תֵּבָה אֲפִלּוּ לֹא נִשְׁתַּנֶּה הָעִנְיָן עַל יְדֵי זֶה כְּגוֹן ׳כִּי אֲנִי הִכְבַּדְתִּי׳ וְקָרָא ׳כִּי הִכְבַּדְתִּי׳, לֹא יָצָא וְצָרִיךְ לַחֲזוֹר,** דְּלֹא נִזְקַק בְּשׁוּם מָקוֹם בְּחִסַּר תֵּבָה שֶׁיִּהְיֶה חִלּוּק בֵּין נִשְׁתַּנֶּה הָעִנְיָן אוֹ-לֹא:

* **אֵין מַחֲזִירִין אוֹתוֹ. וּבְבַאוּר הגר״א מִפְקָפֵק אֲפִלּוּ בְּמָקוֹם שֶׁאֵין הָעִנְיָן מִשְׁתַּנֶּה כְּגוֹן מִצְרִים מִצְרַיִם וְכַדּוֹמֶה, וְכֵן אִם טָעָה בֵּין אִם לְוַאו, נִמְי דַּעְתּוֹ דְּמַחֲזִירִין וְכֵן פְּסַק הַפְּרִי חָדָשׁ דַּאֲפִלּוּ בְּמָקוֹם אַהֲרֹן קָרָא הָרֹן [בְּפִתְחָ אֶלָּא שֶׁחִסֵּר הָאֶלֶ״ף] וּבְמָקוֹם מִצְרַיִם מִצְרַיִם דְּאֵין הָעִנְיָן מִשְׁתַּנֶּה עַל יְדֵי זֶה, נִמְי חוֹזֵר, וּמִסְתֶּם מִיהוּ אִם לֹא טָעָה בָּאוֹתִיּוֹת אֶלָּא בִּנְקוּדָם אוֹ בְּטַעֲמָם וְאֵין הָעִנְיָן מִשְׁתַּנֶּה בְּשׁוּם דָּבָר עַל יְדֵי זֶה אֵין מַחֲזִירִין אוֹתוֹ רַק גּוֹעֲרִין בּוֹ עַיֵּן שָׁם, וּמִסְתַּבְּרָא דְּגַם הַגְּרַ״א מוֹדֶה לָזֶה.** וּבְדָרְכֵי הַחַיִּים (דין אם טעה איך יתנהג סט״ו) הִפְרִיז עַל הַמִּדָּה וּפָסַק דַּאֲפִלּוּ בְּמָקוֹם שֶׁהָעִנְיָן מִשְׁתַּנֶּה, מִי שֶׁנּוֹהֵג לְהַקֵּל שֶׁלֹּא לְהַחֲזִיר אֵין לְמַחוֹת בְּיָדוֹ, וְהֵבִיא זֶה מֵאֵלִיָּה רַבָּה (סק״ב), וְלֹא מִסְתַּבְּרָא לְהַקֵּל כָּל כָּךְ בְּדָבָר שֶׁמַּעֲקֵר הַדִּין חוֹזֵר בְּכָל גַּוְנֵי כְּמוֹ שֶׁהוֹכִיחַ הַגְּרַ״א, וְדֵי לָנוּ לְהָקֵל בְּמֶה שֶׁהִקֵּל הָרַמ״א:

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(נמ) אֲחֵרוֹנִים:

א (מ) כֵּן מוּכָח בְּבֵית יוֹסֵף (ד״ה כתב בעל) שֶׁהֵבִיא מִירוּשַׁלְמִי (מגילה פ״ב ה״ב, פ״ד ה״ה) עַיֵּן שָׁם: **(ב)** חַיֵּי אָדָם (ח״א כלל לא סל״א) לְדַעַת הַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ: **(ג)** כַּנַּ״ל **לְרַוְחָא דְּמִלְתָא שֶׁלֹּא יְהֵא מִינְכַּר כָּל כָּךְ לְעֵינֵי הַצִּבּוּר הַשְׁנּוּיִים שֶׁעוֹשִׂין, אֲבָל מִדִּינָא סַגִּי אִם יִקְרָא הַפָּסוּק זֶה וּשְׁנַיִם עִמּוֹ וִידַלֵּג עַד סוֹף הַפָּרָשָׁה וְיַתְחִיל אַחַר כָּךְ לְהָעוֹלָה מִתְּחִלַּת הַפָּרָשָׁה שֶׁהַקּוֹרֵא עוֹמֵד עַתָּה בָּהּ, וְאִפְשָׁר עוֹד דַּאֲפִלּוּ פָּסוּק אֶחָד סַגִּי כֵּיוָן שֶׁקּוֹרֵא אַחַר כָּךְ לְהָעוֹלָה זֶה עוֹד פָּרָשָׁה:** **(ד)** אֲלִיָּה רַבָּה (סק״ב) וּפְרִי חָדָשׁ, שָׁזֶּה מִקְּרֵי לֹא נִשְׁתַּנֶּה הָעִנְיָן, וּדְלֹא כְּחַיֵּי אָדָם (שם): **(ה)** פְּרִי חָדָשׁ וְכֵן מוּכָח מַהַגְּרַ״א, דַּהֲלֹא זֶה דּוֹמֶה לִיהוּדִים יְהוּדִיִּים: **(ו)** מָגֵן אַבְרָהָם (סק״א) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים: **(ז)** כֵּן אִיתָא לְקַמָּן סִימָן תר״ן סָעִיף י״ד בְּמָגֵן אַבְרָהָם (ס״ק טז) דְּזֶה מִקְּרֵי נִשְׁתַּנֶּה הָעִנְיָן: **(ח)** לְבוּשׁ וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים:

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

בְּהִלָּכָתָהּ בִּדְקְדּוּק וּבְטָעֲמִים, אֲפִלּוּ הָכִי (ז) יִקְרְאוּ (ג) בַּתּוֹרָה בִּבְרָכָה (ח) בְּהִלָּכָתָהּ. (וּמַפְטִירִין בַּנָּבִיא. וְעַיֵּן בְּסָמוּךְ רֵישׁ סִימָן קמ"ג):

קמג דִּין אִם נִמְצֵאת סֵפֶר תּוֹרָה מֻטְעֶה, וְיֶתֶר דִּינֵי הַסֵּפֶר. וּבוֹ ה' סְעִיפִים:

א [א]אֵין קוֹרִין בַּתּוֹרָה (א) * בְּפָחוֹת מֵעֲשָׂרָה (ב) גְּדוֹלִים (ג) בְּנֵי חוֹרִין, וְאִם (ד) [ב]הִתְחִילוּ בַּעֲשָׂרָה (ה) * וְיָצְאוּ מִקְצָתָן, (ו) גּוֹמְרִים: **ב** [ג]אִם כָּתְבוּ כָּל חֲמֵשׁ לְבַדּוֹ [ד]אֲפִלּוּ בְּגִלְיָלָה כְּסֵפֶר תּוֹרָה, (ז) * אֵין קוֹרִין בּוֹ, עַד שֶׁיִּהְיוּ כָּל חֲמִשָּׁה חֲמִשִּׁים תְּפוּרִים בְּיַחַד. הַגָּה: וְהֵם כְּתוּבִים בִּגְלִילָה כְּסֵפֶר תּוֹרָה, (ח) אֲבָל בְּחֲמִשִּׁים שָׁלָנוּ, אֲפִלּוּ כָּל חֲמִשָּׁה סְפָרִים בְּיַחַד (ט) אֵין לְבָרֵךְ (ג) עֲלֵיהֶם (מרדכי סוף פרק הנזקין (גיטין פ"ה סי' מו) וסוף פרק הקומץ (מנחות פ"ג סי' תתקסח) ותשובת הרמב"ן (המיוחסות) סימן קפ"ז וקצ"ט ורבי ירוחם נתיב ב' חלק (ב') [ג'] ואגור (סי' קפ"ו) בשם שבולי הלקט (סי' קפ"ו) ומהרי"ק שורש ס"ח והכל בו (סי' כ) (ומגיד משנה) [מגדל עוז] פרק ט' מהלכות ספר תורה (ד"ה וגיטין)). וּבְמָקוֹם שֶׁיֵּשׁ סֵפֶר תּוֹרָה וְאֵין שְׁלִיחַ צִבּוּר הַבָּקִי בְּנִגּוּנָהּ בְּעַל פֶּה, רָאִיתִי נוֹהֲגִים שֶׁהַשְּׁלִיחַ צִבּוּר קוֹרֵא מִן הַחֲמִשָּׁה בִּנְקִיּוּד (י) וְהָעוֹלֶה קוֹרֵא (ג) אַחֲרָיו מִן הַסֵּפֶר תּוֹרָה הַכָּשֵׁר: **ג** [ה]אֲפִלּוּ בַּכְּפָרִים (יא) שֶׁאֵין נִמְצָא לָהֶם סֵפֶר תּוֹרָה כָּשֵׁר, (יב) אֵין

א [א] מְגִלָּה (כ"ד) [כ"ג] (ע"ב). **ב** [ב] יְרוּשַׁלְמִי שָׁם (פ"ד ה"ד). **ג** [ג] גִּטִּין ס' (ע"א). **ד** [ד] רַשִׁ"י שָׁם (ד"ה בתומשין). **ה** [ה] תְּשׁוּבַת הָרַשְׁבָּ"א (ח"א סי' תפז) וְהָרֹא"ש (בתשובה כלל ג סי' ח).

בֵּאוּר הַיּוֹשֵׁב

בַּחֲטָף בְּחֹלֶם בְּצֵרֵי, מְחֻזָּרִין אוֹתוֹ. מָגֵן אַבְרָהָם (סק"א):

ב (ג) **בַּתּוֹרָה.** וְנִרְאֶה לִי דְּהַיְנוּ דַּוְקָא לְאַהֲרֹן הֵרֶן רְצוֹנוֹ לוֹמַר שֶׁלֹּא קָרָא הָאַלָּ"ף, אוֹ יְהוּדִים יְהוּדִיִּים וְכַיּוֹצֵא, אֲבָל אִם טָעָה בְּטָעוּת שֶׁמִּשְׁתַּנֶּה הָעִנְיָן כְּגוֹן שֶׁבִּמְקוֹם חֶלֶב קוֹרֵא חֹלֶב וְכֵן בְּמָקוֹם זָכָר קוֹרֵא זְכַר וְאֵין שָׁם יוֹדֵעַ שֶׁיּוֹכֵל לְהַחֲזִירוֹ מִטָּעוּתוֹ, פְּשִׁיטָא שֶׁאֵין מְבָרְכִין בַּתּוֹרָה וְאֵין מַפְטִירִין בַּנָּבִיא. פְּרִי חָדָשׁ:

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

אוֹת אוֹ תֵּבָה, וְהֵבִיאוֹ הָאֵלָיָה רַבָּה (סק"א): **ב** (ז) **יִקְרְאוּ בַּתּוֹרָה בִּבְרָכָה.** כְּלִי נְגוּן הַטְּעָמִים. וּמַשְׁמַע מִכָּאן (ט) אֲחֵרוֹנִים דַּאֲפִלּוּ אִם אֵין שָׁם מִי שֶׁיּוֹדֵעַ כְּלָל וּבְוַדַּאי יִטְעוּ גַּם בְּכָמָה טָעֲיוֹת שֶׁהָעִנְיָן מִשְׁתַּנֶּה עַל יְדֵי זֶה, אֲפִלּוּ הָכִי הִתִּירוּ לָהֶם לִקְרוֹת וּבֵרְכָה, כְּדֵי שֶׁלֹּא תִּתְבַּטֵּל הַקְּרִיאָה לְגַמְרֵי, וְהַפְּרִי חָדָשׁ חוֹלֵק בָּזֶה וְכָתַב דְּכֵיוָן שֶׁיִּטְעוּ בְּטָעֲיוֹת שֶׁמִּשְׁתַּנֶּה הָעִנְיָן, כְּמוֹ שֶׁבִּמְקוֹם חֶלֶב קוֹרֵא חֹלֶב אוֹ מִזֶּכָר לְזָכָר, וְאֵין שָׁם יוֹדֵעַ שֶׁיּוֹכֵל לְהַחֲזִיר הַקּוֹרֵא מִטָּעוּתוֹ, פְּשִׁיטָא שֶׁאֵין מְבָרְכִין בַּתּוֹרָה וְאֵין מַפְטִירִין בַּנָּבִיא, וְעַיֵּן בְּפְרִי מְגַדִּים (א"א סק"א) שֶׁגַּם הוּא מְצַדֵּד כֵּן, וְדַעְתּוֹ דְּיֵשׁ לִקְרוֹת בְּלֹא בְּרָכָה: **(ח) בְּהִלָּכָתָהּ.** וְאִם יֵשׁ שָׁם מִי שֶׁיּוֹדֵעַ עַל כָּל פָּנִים לִקְרוֹת הַטְּעָמִים מִתּוֹךְ הַחֻמָּשׁ, יִקְרָא זֶה מִתּוֹךְ הַחֻמָּשׁ לִפְנֵי הָאִישׁ הַקּוֹרֵא בַּסֵּפֶר תּוֹרָה לְהוֹרוֹת הַדֶּרֶךְ בִּנְקֻדּוֹת וּטְעָמִים כָּרָאוּי, וְהַקּוֹרֵא מִתּוֹךְ הַחֻמָּשׁ לֹא יִקְרָא בְּקוֹל רָם, רַק כְּדֵי שֶׁיִּהְא נִשְׁמָע לְהַקּוֹרֵא מִתּוֹךְ הַסֵּפֶר תּוֹרָה [לְבוּשׁ וּשְׁאָרֵי פּוֹסְקִים]:

א (א) **בְּפָחוֹת מֵעֲשָׂרָה.** דְּהוּא דָּבָר שֶׁבִּקְדֻשָּׁה וְאֵינוֹ בְּפָחוֹת מֵעֲשָׂרָה, דִּכְתִיב (ויקרא כב לב) 'וְנִקְדַּשְׁתִּי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל' וְאֶתְיָא בִּגְזֵרָה שָׁוָה דְּתוֹךְ תּוֹךְ, כְּתִיב הָכָא 'בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל' וּכְתִיב הָתָם (במדבר טז כא) 'הִבָּדְלוּ מִתּוֹךְ הָעֵדָה הַזֹּאת', וְאֵין עֵדָה פְּחוּתָה מֵעֲשָׂרָה: **(ב) גְּדוֹלִים.** לְאַפּוּקֵי קְטַנִּים שֶׁהֵם פְּחוּתִים מִשֶּׁלֹּשׁ עֶשְׂרֵה וְיוֹם אֶחָד. אַף עַל גַּב דְּקָטָן מַשְׁלִים לְמִנְיַן שִׁבְעָה, כְּדִלְקַמָּן בְּסִימָן רפ"ב סָעִיף ג', מִכָּל מָקוֹם אֵינוֹ מַשְׁלִים לַעֲשָׂרָה: **(ג) בְּנֵי חוֹרִין.** לְאַפּוּקֵי עֲבָדִים: **(ד) הִתְחִילוּ בַּעֲשָׂרָה וְכוּ'.** וְאִם הִתְחִיל רַק בְּרִבּוּי לְבַד, לֹא הָוֵי הַתְחָלָה בָּזֶה [פְּרִי מְגַדִּים (א"א סק"א)]: **(ה) וְיָצְאוּ מִקְצָתָן.** וּבִנְשְׁתַּיְרוּ רֻבָּן, דְּהַיְנוּ שִׁשָּׁה, סָגֵי, וְלֹא בָּעֵינַן רֻבָּא דְּמִנְכַּר. וְעַל הֵיוֹצִיאֵין נָאֱמַר (ישעיה א כח) 'וְעֹזְבֵי ה' יִכְלוּ', וְאֵף בֵּין גַּבְרָא לְגַבְרָא אָסוּר, וְכִי מַתְּרִי לָצֵאת בֵּין גַּבְרָא לְגַבְרָא הַיְנוּ דַּוְקָא בְּנִשְׁאֲרוּ עֲשָׂרָה [אֲחֵרוֹנִים]: **(ו) גּוֹמְרִים.** הַיְנוּ בְּחֹל כָּל הַשִּׁלְשָׁה וּבְיוֹם טוֹב חֲמִשָּׁה וּבְשַׁבָּת כָּל הַשִּׁבְעָה קְרוּאִים, (ז) אֲבָל לֹא יוֹסִיפוּ עַל זֶה, (ח) וְאוֹמְרִים קַדִּישׁ שֶׁאַחַר הַקְּרִיאָה, (ג) אֲבָל לְמַפְטִיר לֹא יִקְרָא, דְּהוּא עִנְיָן אַחַר וְלֹא נִגְרַר בָּתַר קְרִיאַת הַתּוֹרָה, וְכָל שֶׁכֵּן שֶׁלֹּא יַפְטִיר אַחַר דְּבַּנָּבִיא, (ד) וְיֵשׁ שֶׁכָּתְבוּ שֶׁמִּכָּל מָקוֹם טוֹב לוֹמַר הַפְּטָרָה בַּנָּבִיא בְּלֹא בְּרָכוֹתֶיהָ. וּבַהַפְטָרָה נַמִּי דִּינָא הָכִי, (ה) דְּאִם הִתְחִילוּ בְּרָכוֹת שֶׁל הַפְּטָרָה בַּעֲשָׂרָה וְיָצְאוּ מִקְצָתָן, גּוֹמְרִין לוֹמַר הַהַפְטָרָה עִם בִּרְכוֹתֶיהָ שֶׁאַחַר כָּךְ **ב** **(ז) אֵין קוֹרִין בּוֹ.** מִפְּנֵי (ו) כְּבוֹד הַצִּבּוּר: **(ח) אֲבָל בְּחֲמִשִּׁים שָׁלָּנוּ וְכוּ'.** דְּהָא אֵינָן בִּגְלִילָה וְכֵן אֵינָן תְּפוּרִין בְּגִידִין וְלֹא בְּקֻלָּף וְכָל דִּין סֵפֶר תּוֹרָה: **(ט) אֵין לְבָרֵךְ עֲלֵיהֶם.** וּבִישׁוּב שַׁאֵין לָהֶם סֵפֶר תּוֹרָה, (ז) נָכוֹן לִקְרוֹת בְּחֲמִשִּׁין בְּלֹא בְּרָכָה, שֶׁלֹּא תִּשְׁתַּכַּח תּוֹרַת קְרִיאָה, (מ) וְלֹא יִקְרָא לְהָעוֹלִים בְּשֵׁם כְּמוֹ שֶׁהַמִּנְהָג לְסֵפֶר תּוֹרָה, אֶלָּא הַשְּׁלִיחַ צִבּוּר יִקְרָא הַכֹּל בְּקוֹל רָם לִפְנֵיהֶם: **(י) וְהָעוֹלֶה קוֹרֵא.** וְהָאִידְנָא (ט) נוֹהֲגִים שֶׁאֶחָד קוֹרֵא מֵהַחֻמָּשׁ בִּלְחַשׁ וְהַשְּׁלִיחַ צִבּוּר קוֹרֵא אַחֲרָיו מִסֵּפֶר תּוֹרָה הַכָּשֵׁר, מִשּׁוּם דְּיֵשׁ אֲנָשִׁים שֶׁאֵין יוֹדְעִין לִקְרוֹת בִּנְגוּן וּטְעָמִים וַאֲפִלּוּ מַקְרִין אוֹתָם, לָכֵן מַקְרִין לְהַשְּׁלִיחַ צִבּוּר: **ג** **(יא) שֶׁאֵין נִמְצָא לָהֶם סֵפֶר תּוֹרָה כָּשֵׁר.** הַיְנוּ (י) בֵּין חֲמִשָּׁה הָעֲשׂוּיִים בְּגִלְיָלָה הַנִּזְכָּר בְּסָעִיף ב', וּבֵין סֵפֶר תּוֹרָה שְׁלֵמָה אֶלָּא שֶׁיֵּשׁ בָּהּ פְּסוּל: **(יב) אֵין מְבָרְכִין עָלָיו.** זְהוּ דַּעַת הַמְחַבֵּר דַּאֲפִלּוּ בְּשָׁעַת הַדְּחַק אֵין לְבָרֵךְ, וְעַיֵּן לְקַמָּן בְּסָעִיף ד' בְּהַגָּה בְּסוֹפוֹ דְּהָבִיא בָּזֶה שְׁתֵּי דֵּעוֹת, וְעַיֵּן שָׁם בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (ס"ק כט):

בֵּאוּר הַלָּכָה

א * **בְּפָחוֹת מֵעֲשָׂרָה וְכוּ'.** עַיֵּן בְּחַיֵּי אָדָם בְּלָל ל"א סָעִיף י"א **שֶׁנִּסְתַּפֵּק אִם יֵשׁ אִיזֶה בְּנֵי אָדָם שֶׁלֹּא שָׁמְעוּ הַקְּרִיאָה, אִם מֻתָּר לִקְרוֹת עוֹד הַפַּעַם בִּשְׁבִילָם, דְּאֶפְשָׁר דִּלְמָא תִּקְּנוּ אֶלָּא כְּשֶׁכָּל הָעֲשָׂרָה הֵם חַיָּבִין בִּקְרִיאָה, וְהָרַאֲנִי גָּדוֹל אֶחָד שֶׁמִּפְּרָשׁ בְּרֵ"ן** רֵישׁ פֶּרֶק קַמָּא דְּמְגִלָּה (ג. ד"ה אמר רב) בְּסֻגְיָא דִּמְגִלָּה בִּזְמַנָּהּ קוֹרִין בְּיָחִיד, **דְּבִרְבָּן שֶׁלֹּא קָרְאוּ סָגֵי** עַיֵּן שָׁם:

* **וְיָצְאוּ מִקְצָתָן גּוֹמְרִים. עַיֵּן בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה** (סק"ה) **דְּהַיְנוּ כָּל הַשִּׁבְעָה קְרוּאִים,** וְהוּא מֵהַמַּגֵּן אַבְרָהָם (סק"א) בְּשֵׁם הַכֶּסֶף מִשְׁנֶה (תפילה פ"ח ה"ו), וְעַיֵּן בְּכֶסֶף מִשְׁנֶה שֶׁכֵּן הוּא מְצַדֵּד בְּמַסְקָנָא אַף דִּבְתְחִלָּה מְסַפְקָא לֵהּ עַיֵּן שָׁם וְאַחֲרָיו נִמְשְׁכוּ כָּל הָאַחֲרוֹנִים, **אֲכָן בְּאֶשְׁכּוֹל מְצָאתִי שֶׁכָּתַב לְהַפּוֹךְ וְזֶה לְשׁוֹנוֹ** בְּהִלְכוֹת בִּרְכַּת כֹּהֲנִים, **וְכֵן בְּקְרִיאַת הַתּוֹרָה אוֹתוֹ שֶׁהִתְחִיל לִבְרֹךְ קוֹרֵא וְגוֹמֵר וּמְבָרֵךְ אַף עַל פִּי שֶׁבֵּינְתַיִם יָצְאוּ מִקְצָתָן כֵּיוָן שֶׁהִתְחִיל בַּעֲשָׂרָה, אֲבָל אֲחֵרִים שׁוּב אֵין מְבָרְכִין בַּתּוֹרָה** כֵּיוָן דְּאֵין כָּאן עֲשָׂרָה, **עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ, וְצָרִיךְ עִיּוּן:**

ב * **אֵין קוֹרִין בּוֹ. עַיֵּן בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה** (סק"ז). **וְאִם רוֹצִין הַצִּבּוּר לְמֹחל עַל כְּבוֹדָם יֵשׁ דֵּעוֹת בֵּין הַפּוֹסְקִים,** עַיֵּן בְּט"ז סִימָן נ"ג וּבְפְרִי חָדָשׁ שָׁם:

שַׁעַר הַצִּיּוּן

ב (מ) לִבּוּשׁ וְאֶלְיָה רַבָּה (סק"ד) וּמַשֶּׂה יְהוּדָה (סק"ח) וְחַיֵּי אָדָם (ח"א כלל לא סל"א):

א (ע) מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ב) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים: **(נ)** אַף שֶׁבְּבְרֵכֵי יוֹסֵף (סק"א) מְצַדֵּד שֶׁלֹּא לוֹמַר, בְּשַׁעֲרֵי אֶפְרַיִם (שער ז סל"ח) מַסִּיק שֶׁיֵּאָמְרוּ עַיֵּן שָׁם בְּפִתְחֵי שְׁעָרִים (ס"ק כח): **(ג)** אֲחֵרוֹנִים: **(ד)** פְּרִי מְגַדִּים (א"א סק"א) לְרַעַת הַמָּגֵן אַבְרָהָם (שם): **(ס) וּלְאַפּוּקֵי אִם עֲדַיִן לֹא הִתְחִילוּ הַבְּרָכוֹת אַף שֶׁקָּרָא בַּתּוֹרָה לְמַפְטִיר וּבֵרַךְ לְאַחֲרָיו בְּלֹא בְּרָכָה** [שַׁעֲרֵי אֶפְרַיִם (שם)]: **ב (ו)** גְּמָרָא (גיטין ס.), וְהֵינוּ שֶׁלֹּא יֵאָמְרוּ שֶׁאֵין לָהֶם סֵפֶר תּוֹרָה שְׁלֵמָה וְזֶה גְּנַאי לָהֶם [לְבוּשׁ]: **(ז)** מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ב) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים: **(ס)** שַׁעֲרֵי אֶפְרַיִם (עיין שער ז סל"ח): **(ט)** מְמָגֵן אַבְרָהָם (סק"ג) וּפְרִי מְגַדִּים: **ג (י)** עַיֵּן בְּבֵאוּר הַגְּרַ"א:

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah